

"לדורות"

סיפוריהם של ניצולי השואה החיים בישראל שאלון לרישום קורות ניצולת השואה

איסוף סיפוריהם של ניצולי השואה הוא אחד המרכיבים החשובים ביותר בשימור הזיכרון ובהנחלתו לדורות הבאים. לכן, המידע על קורותיהם של הניצולים חיוני מאוד לחוקרים ולבני הדורות הבאים. בעזרת מידע זה אפשר יהיה להכיר את הסיפורים הפרטיים המרכיבים את התמונה הרחבה של תקופת השואה. לסיפור האישי שלכם יש חשיבות לאומית, מחקרית

וחינוכית. אוסף הסיפורים יעלה לאתר אינטרנט מיוחד שכתובתו www.ledorot.gov.il

אנו מודים לך מראש על הנכונות לשיתוף הפעולה.

שם משפחה ושם פרטי כיום

שם משפחה: קיסילב	שם פרטי: צ'ארנה
---------------------	--------------------

פרטים אישיים לפני השואה ובתקופתה

יש לרשום שמות ומקומות באותיות בדפוס (גם בלועזית) במקומות המסומנים

שם משפחה לפני המלחמה או בתקופתה: ליברנט	בלועזית Liberant	שם נעורים: ליברנט
שם פרטי לפני המלחמה או בתקופתה: צ'ארנה	בלועזית Charna	מין: ז / י
מקום לידה (ישוב, מחוז): בלץ	בלועזית Baltji	תאריך לידה: 28/11/1933
שם פרטי של האב: יהושע	שם פרטי ושם נעורים של האם: חיה סויכר	ארץ לידה: מולדובה
שם פרטי של האישה/הבעל (אם היה/תה נשוי/נשואה לפני המלחמה): שם נעורים של האישה:		
מגורים קבוע לפני המלחמה: בלץ	בלועזית Baltji	ארץ המגורים: מולדובה
השכלה/תואר אקדמי לפני המלחמה:	מקצוע לפני המלחמה:	חבר בארגון או בתנועה:
מקומות מגורים בתקופת המלחמה (ישוב, מחוז, ארץ): כפר וורשילובה - אזור לנין, מחוז טאשאו בטורקמניסטן		
האם היית בגטאות? אילו ומתי?		
האם היית במחנות? אילו ומתי?		
מקום השחרור:	תאריך השחרור:	
האם שהית במחנה עקורים? שם המחנה?		
מקומות/מחנות בדרך לארץ:	שנת עליה: 1992	שם האנייה (אם עלה בדרך הים):

אנא ספרי/י על קורותיך לפני המלחמה

(ציוני דרך: משפחה, סביבה, ילדות ולימודים, עבודה, חברות בארגון): נא לכתוב בגוף ראשון

לאבי הייתה חנות בשר כשר וטרף. הוריו היו אנשים אמידים בעלי חנויות גדולות שהיו תורמים לבית כנסת בחגים כמו פסח ויום כיפור. באחת התרומות של סבי לבית הכנסת הייתה חגיגה גדולה שם מפני שבכסף הזה הם רכשו ספרים חדשים. אמי באה משפחה ענייה, אביה מכר דלק ברחוב וגם כיהן כחזן בבית כנסת. אימא ידעה לתפור וגם כל האחים שלה. משפחתה של אמי הייתה מאוד מאמינה. ביום כיפור לפני הצום היינו מבקרים אצל סבא וסבתא ולאחר הצום היינו חוזרים אליהם ושותים תה עם לייקר, ולאחר מכן הייתה מתחילה הסעודה. אבא שלי היה איש מאמין, ובימי שבת היה הולך לבית כנסת ואפילו לא מעשן. היה לו מאוד קשה מפני שהוא היה מעשן במשך השבוע. הילדות שלי הייתה מאושרת, היינו הולכים עם ההורים לקולנוע ולטיול בפארק ואוכלים גלידה. אימא שלי מאוד אהבה את התיאטרון היהודי והיינו הולכים גם אליו.

נא ספרי/י על קורותיך בזמן המלחמה

(ציוני דרך: מעצר וגירוש, גטאות, מחנות וצעדות מוות, במסתור או בזהות בדויה ושם בדוי, פעילות ותפקידים ביונדראט/תנועות נוער/מחתרת/פרטיזנים, השתתפות בבריחה/התנגדות/לחימה, האם אדם/ארגון יהודי/לא יהודי סייע באופן משמעותי להצלתך; בריחה/הגירה בכפייה, פינוי/אווקואציה למרכז ברית המועצות):

היהודים שגרו במקום מגורינו החלו להתלחשש ביניהם שיש צורך לברוח מפני שמהגרמנים לא יהיה לנו טוב. היהודים שהחליטו להישאר והרגישו מתורבתים נהרגו. קברו אותם בעודם בחיים באזור הרכבות על יד העיר בלץ. סבא שלי טען שחייבים לברוח, ואימא מיד ארזה בגדים חמים וכרית גדולה שהיה ניתן לישון עליה בגלל הגודל שלה והייתה עשויה מפוך, ויצאנו לדרך. כאשר הגענו לאזור הרכבות התחילו להפציץ את המקום ואימא נשכבה עלי וכיסתה אותי לגמרי עם הגוף שלה. התחלתי מיד לצחוק מרוב פחד. לאחר מכן אימא השליכה אותי לקרון רכבת והיא בעצמה לא הספיקה לעלות, זו הייתה טראומה גדולה וחיותי פחד נורא מלהשאר לבדי לגמרי בסביבת אנשים זרים. לאחר מכן ראיתי איך שבקרון האחרון אנשים מושכים אותה לקרון ולאחר כמה זמן היא הגיעה לקרון שלי. הגענו לכפר ובבית ששהינו בו, שהיה בעצם צריף, היתה רצפה מאוד קרה והיה מאוד קר. לא היו מים אז היו צריכים להפשיך קרח מבחוץ, לא היה גם מלח וכתוצאה מכך התנפחתי פיזית. אימא עבדה כאחות בבית חולים באזור. היא גם הייתה מנקה ותופרת כדי להשיג כסף ולהאכיל אותי. אבא לחם בזמן הזה בחזית. דוד שלי ברח לחזית וכאשר מצאו אותו ברכבת שלחו אותו לעבוד במפעל. סבתא שלי הייתה שמה סיר בחוץ ומבשלת כל דבר אפשרי שניתן היה לבשל וכאשר הייתה רואה מישהו קרב לבית שלנו הייתה צועקת לאימא שלי שתביא כוס מים. סבתא שלי לא הייתה מרשה לאף אחת מן הבנות שלה להתקרב לבחורים המקומיים והייתה אומרת לכולנו שלא נתרגל למקום. דוד שלי היה פרטיזן בקבוצה יהודית ונהרג. בזמן המלחמה היו משליכים אנשים חיים לבאר יבשה ומשאירים אותם שם למות. השכנים של סבא וסבתא שלי מצד אבא השליכו אותם לבאר כזו ולאחר כמה ימים הם מתו שם. הם לא ברחו מפני שסבתא הייתה נכה וסבא לא רצה לעזוב אותה.

אנא ספרי/י על קורותיך מתום המלחמה ועד עלייתך לארץ

(ציוני דרך: השחרור וחזרה הביתה, חיים אחרי המלחמה, בריחה, העפלה/ עליה):

עם תום המלחמה אבי חיפש אותנו בכל מקום ושאל אנשים עד שלבסוף הוא מצא אותנו וככשראה שאנחנו סובלים מרעב, הוא הלך והביא לנו לחם ובשר. חזרנו הביתה דרך הים הכספי באניה ובמשך ההפלגה סבלנו מהקאות. לאחר מכן נסענו ברכבת חזרה למולדובה. בזמן הנסיעה אנשים חלקו אחד עם השני לחם ומלח. כשחזרנו לבלץ אימא בכתה מאושר. העיר הייתה הרוסה לגמרי, במיוחד הרובע היהודי היה הרוס לחלוטין. הממשלה לקחה מהאנשים הכל מהכל כולל מזון, ואנשים נפטרו ברחובות מתת תזונה. כדי להרוויח כסף אבא הסכים לרשום תחת השם שלו חנות של מישהו אחר ותחת זאת הוא קיבל כסף. אלא שאז הגיעה שמועה שבאים לאסור כל מי שיש לו בעלות כלשהי על נכסים. בלילה עלינו לבידום עם החפצים שלנו והתחבאנו שם עד הבוקר. שמענו את השוטרים מגיעים לבתים כדי לאסור אנשים. בבוקר יצאנו מהמחבוא ונסענו לעיר צ'רנובצי שבאוקראינה. לאחר שהתמקמנו בעיר התחלתי ללמוד שם וההורים עבדו. לאחר זמן מה אימא נפטרה ממחלה ולאחר חמש שנים חזרנו לבלץ. בבלץ היה לנו טוב כי היה לנו שם הכל. לאחר מכן התחתנתי ובזמן שהייתי נשואה המשכתי ללמוד. גם בעלי המשיך ללמוד הוא השלים בשנתיים את כל הכיתות שהפסיד(כיתות ה'-י'). הוא המשיך להשכלה גבוהה ואני עבדתי בזמן זה. נולדו לנו שני ילדים.

נא ספרי/י על חיך בארץ

(ציוני דרך: לימודים/ תעסוקה, שירות צבאי, פעילות ציבורית או תרבותית, משפחה/ דורות המשך וכו'):

אני אוהבת את ישראל, יש לי כאן רוגע נפשי. היה לי טוב גם במולדובה אך החלטנו להגר לישראל מפני שהרגשנו שישראל "שלנו". לגרמניה לדוגמא לא נסענו כי אינני יכולה אפילו לשמוע את השפה הגרמנית. גיסנו החליט שיש לעלות לארץ כי יהודים צריכים לנסוע למקום בו יש יהודים. היה לנו קשה להיקלט בארץ, כי היינו רגילים להיות במולדובה בסביבה יהודית שלנו ולקבל עזרה מהקהילה, ולחגוג ביחד את החגים. בנוסף הייתי צריכה לעזור לבת שלי להשיג כסף למחיה. הבת שלי בעלת השכלה גבוהה ובהתחלה היא הייתה צריכה לנקות חדרי שירותים. באחד מראיונות העבודה אליהם היא הלכה לא קיבלו אותה עקב ארץ המוצא שלה וזה כאב לנו מאוד. כאשר הגענו לארץ תחילה גרנו בכרמיאל בשכירות ולאחר מכן קנינו דירה, מכרנו דירה זו ועברנו לעיר אשדוד כדי להיות קרובים לבת שלנו.

אנחנו הולכים לבית כנסת וחוגגים את החגים. בעלי נפטר לפני שלוש שנים. יש לי שתי נכדות מהבת הגדולה, הנכדה הגדולה סיימה צבא וסיימה את אוניברסיטת באר שבע בחוג למחשבים ובקרוב תהיה אמא, כך שאני אהיה סבתא רבא.

ראיון: דינה גלוחובסקי
אשדוד. ספטמבר 2009

עריכה: קרן אלמוג